

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvartum

**González Téllez, Emanuel
Francofurti Ad Moenum, 1690**

Caput IV. (a) Idem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74533](#)

C A P U T I V.

(a) Idem.

Significasti nobis, quod quidam miles in provincia tua, uxore suâ sine judicio Ecclesie dimissa, pro eo quod suggestum sibi fuerat ipsum incestum cum quodam consanguineo suo commississe, vinculo propter hoc fuit excommunicationis adstratus. Verum mulier ipsa non continuit, sed sobolem de alio viro suscepit: nec minus postulat suo viro restitui, assertens se ab ipso iustè dimissam, & eundem virum adulterandi materiam sibi (b) dedisse. Unde quia nos consulere voluisti, utrum mulier ipsa debeat viro restitui, & vir ad ejus receptionem compelli: fratrem tuam praesentibus litteris respondemus, quod si manifestum est, mulierem ipsam adulterium commississe, ad eam recipiendam præfatus vir cogi (c) non debet, nisi constaret ipsum cum alia adulterium (d) commississe.

N O T A E.

1. (a) **I**dem.] Ita etiam legitur in prima collectio
ne, sub hoc titul. cap. 4. post Concil. verò Lator. p. 6. cap. 11, habetur Cretensi Episcopo; sed recte emendatur in margine, Trecensi, de qua diœcesi egi in cap. 6. de constitut. & eam inscriptionem retinendam esse notavit Antonius August. in notis ad hunc textum.
2. (b) **Dedisse.**] Quod si verum esset, maritus non audiretur: sed hoc non procedit cùm causa remota est, ut in capite præsenti fuerat, quæ marito objici non potest, cap. ex litteris, hoc titul. Nec potest dici, commissum fuisset adulterium culpam mariti, cùm causa minime fuerit ad id ordinata, l. non omne 38. ff. de statu liber. l. is qui 45. ff. de obl. & auct. docent Cumamus consil. 173. n. 4. Decius, & alii relati à Lara in l. si quis à liberis, §. si quis, num. 210. ff. de liber. agnosc. Menochius lib. 1. consil. 31. num. 3. qui etiam resolvit, non excusari mulierem ab adulterio, si dicat propter famam illud perpetrasse, argumento legis palam, ff. de ritu nupt. eti contrarium teneant Covarr. in 4. 2. p. cap. 7. §. 5 num. 2. Palacios in rubric. de donat. §. 20. num. 4.
- (c) **Cogit non debet.**] Sed cùm spoliatus ante omnia sit restituendus, cap. final. de ordin. cognit, cap. literar. cap. conquerente, de restit. spol. quomodo in præsenti specie petenti restitutionem obstat exceptio, quæ respicit judicium proprietatis? Cui difficultati communiter respondetur, in præsenti casu restitutionem impediri, quia uxori opposita fuit à viro exceptio notorii adulterii, quæ essentia, & natura matrimonii repugnat, cap. quemadmodum, de jurejuri, probavi in cap. final. de condit. apposit. de qua exceptione constitut per partis confessionem, cùm ipsa uxor confessa fuisset adulterium perpetrasse, marito præbente causam, ut ex littera constat; ex qua confessione notorium judiciale resultat, cap. cùm olim, de v. s. & ita denegatur restitutio in præsenti, ex regula quæ habet, quod spoliato petenti restitutionem obstat notorius proprietatis defectus, ut in cap. ad decimus, de restit. spol. lib. 6. c. constitut. & quoniā, de filiis presb. Ita docuerunt Covarr. 2. p. de matr. c. 7. §. 5. n. 11. Menochius remed. 1. re-enper. n. 120. sed veram hujus textus interpretationem adduxi proximo commentario.
- (d) **Commisisse.**] Consonat textus in cap. final. de adult., ubi hanc partem exponemus.

C A P U T V.

(a) Clemens III.

Ex litteris tuis acceperimus, quod lator præsentium Vv. nomine olim de tua diœcesi quandam duxit, videlicet Luciam in uxorem, qui maligno spiritu instigante paucis temporibus fuerunt concordes. Proponebat etiam idem Vv. quod illam per violentiam sibi illatam etiam metu mediante duxisset. Tu verò unà cum Capitulo tuo cùm tam minis, quam admonitionibus inter eos sepe pacem reformatre stuperes, & eos temerè segregatos pariter reconciliari coegisses, tandem vir uxorem suam super crimine fornicationis in jure convenit. Post longas verò inducias & admonitiones diligenter factas, ut ab hujusmodi litigatione cessarent, cùm ad hoc ulterius flecti non possent, & vir etiam eam de criminis iterum fornicationis expressius appellaret, ipsa nescimus quo ducta spiritu, coepit publicè confiteri, quod cùm vir ei negaret in debit, & necessariis providere, crimen compulsa est incurtere memoratum. Cumque diligentius à te fuisset admonita, ne ad suggestionem alicuius, vel iniquum consilium illud tam turpe contra se proponeret, ipsa eadem manifestius asserebat. Sanè convocato (b) Capitulo tuo, & aliis viris discretis, cùm ex eorum consilio utriusque privatum continentiam firmiter injunxeris observandam, ita quod castè vivent invicem segregati, & ex relatione quorundam percepitis, quod aliam memo-